

Utbildningsdepartementet

103 33 Stockholm

u.remissvar@regeringskansliet.se

U2022/01572

En modell för att mäta och belöna progression inom sfi (SOU 2022:17)

Skolväsendets överklagandenämnd (nämnden) har, utifrån det område nämnden har att bevaka, följande att framföra gällande det som föreslås i betänkandet.

Enligt 20 kap. 9 § andra stycket skollagen (2010:800) får huvudmannen besluta att utbildningen på en kurs inom den kommunala vuxenutbildningen ska upphöra för en elev bl.a. om eleven inte gör tillfredsställande framsteg. Nämnden har uttalat att det är kommunen som ska visa att förutsättningarna för att utbildningen ska upphöra är uppfyllda.¹ Nämnden har även uttalat att ett beslut om upphörande av utbildning är ingripande för den enskilde och att det krävs särskilda skäl för att på nytt beredas utbildning, varför höga krav måste ställas på kommunens beslutsunderlag.² I flera fall³ har nämnden funnit att underlaget inte varit tillräckligt för att visa att förutsättningarna för att en utbildning ska upphöra är uppfyllda. Nämnden kan konstatera att eleverns progression i nuläget inte mäts på ett enhetligt och tydligt sätt. I det fortsatta arbetet vore det därför lämpligt att även utreda möjligheten att i föreskrifter eller dylikt reglera hur progressionen ska mätas på individnivå.

Enligt betänkandet bedöms det föreslagna progressionstestets mätsäkerhet och validitet inte vara tillräckligt tillförlitlig för att resultatet ska kunna ligga till grund för avgörande beslut på individnivå. Nämnden ser emellertid att det finns en risk för att resultatet ändå kan komma att användas för individuella bedömningar,

¹ Se Överklagandenämndens beslut den 29 juni 2015, dnr 2015:228.

² Se Överklagandenämndens beslut den 28 november 2019, dnr 2019:1605.

³ Se t.ex. Överklagandenämndens beslut den 21 september 2015, dnr 2015:360 respektive den 6 mars 2018, dnr 2018:28.

ytterst i form av beslut om upphörande av utbildning. Detta skulle kunna leda till bristande rättssäkerhet och en ökad tillströmning av ärenden där sådana beslut överklagas till nämnden. I betänkandet har risken visserligen bedömts vara låg för att anordnare genom den föreslagna resultatbaserade ersättningen (sfi-pengen) ges incitament att aktivt påverka elevsammansättningen. Nämnden anser emellertid inte att denna risk är försumbar. Detta särskilt om man vid beräkningen av utbildningsanordnares totala ersättning inte bör räkna in närvarotimmar för elever vars utbildning avslutats på grund av avsaknaden av progression. Mot denna bakgrund vill nämnden särskilt framhålla vikten av att det tydliggörs för utbildningsanordnare att progressionstestets mätsäkerhet och validitet inte är tillräckligt tillförlitlig för att dess resultat ska kunna kopplas till avgörande beslut på individnivå.

På Överklagandenämndens vägnar

X Elin Carbell Brunner

Signerat av: Elin Carbell Brunner

Yttrandet har beslutats av Elin Carbell Brunner, ordförande i nämnden, samt Magnus Åhammar, Daniel Wanhatalo, Einar Jakobsson, Eva Ekstedt Salzmänn och Cindra Klingspor Lindblom efter föredragning av juristen Siri Hedmalm. Kanslichefen Anna-Karin Lundgren har varit med vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.